

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY

PRE POISTENIE MAJETKU

právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb

ČLÁNOK 1 Úvodné ustanovenia

1. Zmluvné poistenie majetku, ktoré uzaviera KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group (ďalej len „poisťovňa“), upravujú príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, tieto Všeobecné poistné podmienky pre poistenie majetku právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb č. 106-3 (ďalej len „VPP MP 106-3“), príslušné osobitné poistné podmienky (ďalej len „OPP“), príslušné zmluvné dojednania a poistná zmluva.
2. Uvedené poistné podmienky sú súčasťou poistnej zmluvy.

ČLÁNOK 2 Predmet poistenia

1. Poistenie sa vzťahuje na huteľný alebo nehnuteľný majetok, bližšie určený a špecifikovaný v poistnej zmluve alebo jej prílohách, ktorý nie je vylúčený v týchto VPP MP 106-3 alebo v príslušných OPP.
2. Poistiť je možné veci, ktoré fyzická alebo právnická osoba:
 - a) má vo vlastníctve alebo v správe,
 - b) oprávnené má u seba,
 - c) užíva na základe písomnej dohody, ak je podľa nej povinná užívanú vec opraviť, zaobstaráť vec novú alebo poskytnúť peňažnú náhradu, ak bude vec poškodená, zničená, odcudzená alebo stratená,
 - d) prevzala pri poskytovaní služby na základe platnej zmluvy (cudzie veci prevzaté).
3. Veci podľa ods. 2 sú predmetom poistenia len ak:
 - a) boli odovzdané do riadneho užívania na základe napr. kolaudačného rozhodnutia alebo na základe úspešného absolvovania preberacích testov,
 - b) v čase uzatvorenia poistenia, ako aj čase vzniku poistnej udalosti vyhovujú príslušným bezpečnostným a technickým normám, sú v prevádzkyschopnom stave a riadne udržiavané,
 - c) ich poistený riadne využíva na mieste poistenia na účely, pre ktoré sú dané predmety určené.

Ustanovenia podľa písmena a), b), c) sa nevzťahujú na predmety poistenia počas doby vykonávania stavebno-montážnej činnosti na týchto predmetoch (napr.: počas výstavby, rekonštrukcie, prestavby, prístavby alebo nadstavby a pod.).

4. Poistiť je možné vec jednotlivito určenú, výber alebo súbor vecí. Určené veci, výber vecí alebo súbor vecí, na ktoré sa poistenie vzťahuje, sú vymedzené v poistnej zmluve (ďalej len „poistené veci“).
5. Ak bolo dojednané poistenie súboru vecí, vzťahuje sa poistenie aj na veci, ktoré sa stali súčasťou poisteného súboru až po uzavretí poistnej zmluvy. Veci, ktoré v priebehu trvania poistenia prestali byť súčasťou súboru, prestávajú byť poistené okamihom svojho vyradenia zo súboru.
6. Predmetom poistenia sú v poistnej zmluve uvedené predmety ako napr.:
 - a) budovy, stavby, haly a ich súčasti,
 - b) výrobné a prevádzkovo-obchodné zariadenia, t.j. huteľný hmotný majetok, ktorý poistený používa na zabezpečenie plynulého chodu svojej prevádzky (napr. výpočtová a kancelárska technika, stroje, prístroje a zariadenia, inventár, dopravné prostriedky bez EČV),
 - c) zásoby, t.j. skladovaný materiál, suroviny, palivo určené na výrobu, nedokončená výroba - polotovary vlastnej výroby (okrem nedokončenej stavebnej výroby), hotové výrobky

- d) a tovar, s ktorým poistený obchoduje. Za zásoby sa nepovažujú predmety poistenia uvedené v ods. 7,
- e) sklo, ktoré je poistením kryté na nepredvídané a náhle poškodenie, ktoré obmedzuje, alebo vylučuje jeho funkčnosť, t.j. lom skla. Za rozbitie skla sa považuje každá náhodná udalosť, ktorá nie je vo VPP MP 106-3, OPP alebo v poistnej zmluve vylúčená,
- e) stavebné úpravy, súčasti stavby, čiže prvky, ktoré upravujú priestory na chod prevádzky, ako napr. priečky, sanita, nátery, maľovky, obklady, dlažby a pod.. Poistenie takýchto predmetov sa dojednáva v tých prípadoch, ak poistený nie je vlastníkom ale nájomníkom budovy, resp. časti budovy.

7. Ak je v zmluve výslovne dojednané, poistenie sa vzťahuje aj na:
 - a) peniaze,
 - b) ceniny
 - c) cennosti,
 - d) vkladné a šekové knižky, platobné karty a iné podobné dokumenty, cenné papiere,
 - e) veci zvláštnej hodnoty,
 - f) písomnosti, plány, obchodné knihy a podobnú dokumentáciu, kartotéky, výkresy, nosiče dát a záznamy na nich uložené,
 - g) vzorky, názorné modely, prototypy a nepredajné predmety na výstavu.

Na veci uvedené v tomto odseku pod písm. a) až g) sa poistenie vzťahuje za predpokladu, že sú uložené v súlade so Zmluvnými dojednaniaми pre poistenie vecí pre prípad odcudzenia alebo vandalizmu - spôsoby zabezpečenia.

8. Všetky ustanovenia tohto článku môžu byť upravené, doplnené alebo pozmenené poistnou zmluvou.

ČLÁNOK 3 Poistné riziká

Poistenie je možné dojednať pre poškodenie, zničenie, odcudzenie alebo stratu poistených vecí jednotlivými rizikami, resp. skupinami rizík uvedenými v príslušných OPP. Poistenie sa vzťahuje len na jednotlivé riziká, resp. skupiny rizík, ktorých poistenie je dojednané v poistnej zmluve.

ČLÁNOK 4 Výluky z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) škody vzniknuté následkom vojnových udalostí (bez ohľadu na to, či bola vojna vyhlásená, alebo nie), invázie, aktu zahraničného nepriateľstva, občianskej vojny, následkom zásahu vojenskej či inej ozbrojenej moci, zabavenia, rekvirácie pre vojenské účely alebo činov osôb jednajúcich zákerne alebo v mene alebo v spojení s nejakou politickou organizáciou, vzbury, občianske nepokoje, rebélie, povstania, revolúcie alebo iných hromadných násilných nepokojov, štrajkov, protestov ľudí prepustených z práce,
 - b) škody vzniknuté následkom teroristických akcií (t.j. násilných politicky, sociálne, ideologicky alebo nábožensky motivovaných konaní, alebo iných podobných pohnútok),
 - c) škody vzniknuté následkom pôsobenia jadrovej energie, t.j. škody vzniknuté:
 - ca) z ionizujúceho žiarenia alebo kontamináciou rádioaktivitou z jadrového paliva alebo jadrového odpadu alebo zo spaľovania jadrového paliva,
 - cb) z rádioaktívnych, toxických alebo inak riskantných alebo kontaminujúcich vlastností nukleárneho

- zariadenia, reaktoru alebo nukleárnej montáže alebo nukleárneho komponentu,
- cc) z pôsobenia zbrane využívajúcej atómové alebo nukleárne štiepenie, syntézu alebo inú podobnú reakciu, rádioaktívne sily alebo materiály,
- d) škody vzniknuté ťažbou, výrobou, spracovaním azbestu, alebo škody vzniknuté v akejkoľvek ďalšej priamej alebo nepriamej súvislosti s azbestom
- e) škody spôsobené znečistením, zamorením, kontamináciou vrátane presakovania,
- f) škody spôsobené akýmkoľvek rozhodnutím štátneho orgánu, orgánu územnej samosprávy alebo súdnym rozhodnutím (alebo inými úradnými opatreniami), uskutočnenými na iné účely než na obmedzenie poistnej udalosti,
- g) poškodenie, zničenie, stratu, deformáciu, vymazanie, zmenu, skreslenie alebo inú škodu na elektronických dátach z akejkoľvek príčiny (napr. v dôsledku počítačového vírusu, počítačového podvodu, počítačovej kriminality),
- h) škody v dôsledku straty, zmeny, poškodenia, zníženia funkčnosti, dostupnosti alebo činnosti počítačového systému, programu, softvéru,
- i) škody na poistenom majetku spôsobené úmyselným konaním, alebo vedomou nedbanlivosťou poistníka resp. poisteného, jeho zástupcov či splnomocnencov, ako aj osoby poistníkov resp. poistenému blízkej, alebo konajúcej na ich pokyn,
- j) čisté finančné škody,
- k) penále, zmluvné pokuty, úroky z omeškania, akékoľvek iné sankcie, záruky/garancie (napr. finančného plnenia, vykonania alebo výrobné, produktové záruky), úvery
- l) škody spôsobené spreneverou, obyčajnou krádežou (bez prekonania prekážky)
- m) škody spôsobené pohybmi pôdy spôsobených činnosťou človeka (napr. sadaním, vibráciami)
- n) následkom trvalého pôsobenia vlhkosti, chemických, teplotných, mechanických a elektrických vplyvov
- o) v dôsledku korózie, oxidácie, kavitácie, erózie, usadenín všetkých druhov alebo únavou materiálu,
- p) trvalým vplyvom prevádzky, prirodzeným opotrebovaním alebo starnutím, predčasným opotrebovaním,
2. Poistením nie je krytá majetková ujma, ktorá nastala v dôsledku negatívneho pôsobenia obchodných alebo podnikateľských rizík.
3. Pokiaľ to nie je v poistnej zmluve výslovne dojednané, poistenie sa nevzťahuje na:
- a) živé zvieratá, mikroorganizmy,
- b) pozemky, rastliny a porasty,
- c) pôdu, polia, vodstvo, lesy,
- d) vzorky, názorné modely, prototypy, nepredajné predmety na výstavy,
- e) škody vzniknuté pri ťažbe surovín v podzemných baniach,
- f) motorové a prípojné vozidlá s prideleným EČV alebo registračnou značkou, s výnimkou pracovných strojov s vlastným pohonom a prípojných pracovných strojov bez EČV,
- g) koľajové vozidlá, lode, lietadlá, prípadné iné predmety schopné pohybu v atmosfére,
- h) verejné pozemné komunikácie (vrátane podjazdov, nadjazdov, podchodov, nadchodov, mostov, tunelov), priehrady a stavby povodňovej ochrany, železničná infraštruktúra, iné civilné inžinierske stavby,
- i) verejné rozvodové a distribučné siete vody, plynu, tepla elektriny (líniové stavby),
- j) bankové riziká BBB,
- k) kontingentné poistenie (napr. filmová produkcia, koncerty),
- l) majetok na otvorenom priestranstve – t.j. majetok nechránený budovou alebo iným spôsobom proti priamym poveternostným vplyvom (veci prevažne hnutelného charakteru umiestnené v otvorených, resp. nezakrytých skladoch, na parkoviskách a na nezakrytých predajných priestoroch, alebo veci nehnuteľného charakteru, napr. lanovky, visuté lávky a pod.),

- m) poistenie prevádzky v dôsledku infekčných chorôb a/alebo akejkoľvek formy nákazy a to ani v prípade, že sú súčasťou súboru vecí uvedených v článku 2.

ČLÁNOK 5

Územná platnosť poistenia, miesto poistenia

1. Poistenie sa vzťahuje na poistné udalosti, ktoré nastanú na území Slovenskej republiky, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.
2. Miestom poistenia je budova, priestory alebo pozemok vymedzený v poistnej zmluve adresou alebo katastrálnym územím s číslom parcely. Ak je v poistnej zmluve dojednaných viac miest poistenia, vzťahuje sa poistenie na všetky tieto miesta poistenia.
3. Poistenie sa vzťahuje len na poistné udalosti, ktoré vzniknú na mieste uvedenom v poistnej zmluve ako miesto poistenia (adresa rizika).

ČLÁNOK 6

Začiatok, zmeny, doba trvania a zánik poistenia

1. Poistná doba, t.j. časový úsek od začiatku do konca trvania poistenia, je určená v poistnej zmluve. Poistným obdobím je jeden rok, za ktorý sa považuje 365, resp. 366 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní. Pri krátkodobých poisteniach (poistná doba kratšia ako jeden rok) sú poistná doba a poistné obdobie totožné.
2. Poistenie sa dojednáva na dobu neurčitú, pokiaľ nie je v poistnej zmluve uvedené inak.
3. Povinnosť poisťovne nahradiť škodu a jej právo na poistné (začiatok poistenia) vznikne nultou hodinou prvého dňa nasledujúceho po dni uzavretia poistnej zmluvy, ak nebolo v zmluve dohodnuté, že vznikne už uzavretím poistnej zmluvy alebo neskôr.
4. Poisťovňa má právo v súvislosti so zmenami podmienok rozhodujúcich pre stanovenie výšky poistného upraviť výšku poistného k výročnému dátumu poistnej zmluvy. Ak poistený nebude so zvýšením poistného súhlasiť (za zvýšenie poistného sa nebude považovať nárast z dôvodu realizovanej indexácie poistných súm a poistného, ani z dôvodu zvýšenia poistných súm predmetu poistenia na podnet poisteného, ani z dôvodu pripoistenia ďalších predmetov poistenia alebo poistných rizík), môže poistenie vypovedať odchylne od ustanovenia § 800 ods. 1 Občianskeho zákonníka od jedného mesiaca od doručenia oznámenia poisťovne o zvýšení poistného. Poistenie zanikne dňom, kedy bola poisťovni preukázateľne doručená písomná výpoveď zo strany poisteného.
5. Poistenie zanikne:
 - a) uplynutím doby dohodnutej v poistnej zmluve,
 - b) písomnou výpoveďou jednej zo zmluvných strán ku koncu poistného obdobia, pričom výpoveď musí byť doručená druhej zmluvnej strane najneskôr šesť týždňov pred koncom poistného obdobia,
 - c) písomnou výpoveďou jednej zo zmluvných strán do dvoch mesiacov od dátumu uzavretia poistnej zmluvy; výpovedná lehota je osemdeňná a začína plynúť nultou hodinou dňa nasledujúceho po dni doručenia výpovede druhej zmluvnej strane, uplynutím výpovednej lehoty poistenie zanikne, pričom poisťovňa má právo na pomernú časť poistného zodpovedajúcu dĺžke trvania poistenia,
 - d) ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti, poistenie zaniká uplynutím tejto lehoty,
 - e) ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovňou na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poistiteľa musí obsahovať upozornenie, že poistenie zanikne v prípade jeho nezaplatenia. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poistného. Výzva sa považuje za doručení, ak ju adresat

- prijal, odmietol prijať alebo dňom, keď ju pošta vrátila odosielateľovi ako nedoručenú,
- f) výpoveďou jednej zo zmluvných strán do jedného mesiaca odo dňa poskytnutia poistného plnenia alebo jeho zamietnutia, pričom výpovedná lehota je osemdeň a začína plynúť nultou hodinou dňa nasledujúceho po dni doručenia výpovede druhej zmluvnej strane, uplynutím výpovednej lehoty poistenie zanikne, pričom poisťovňa má právo na pomernú časť poistného zodpovedajúcu dĺžke trvania poistenia,
- g) ukončením činnosti poisteného resp. poistníka, zrušením oprávnenia na podnikateľskú činnosť, zánikom poisteného, ak odpadla možnosť, že poistná udalosť nastane,
- i) na základe písomnej dohody poisťovne a poisteného, resp. poistníka.
6. Ak dôjde v priebehu poistného obdobia k zmene spôsobu alebo druhu podnikateľskej činnosti, ktorá má za následok zmenu poisteného rizika, je poistený resp. poistník povinný bez zbytočného odkladu písomne o tejto skutočnosti písomne informovať poisťovňu. V prípade zvýšenia poistného rizika je poisťovňa oprávnená dňom nasledujúcim po dni prijatia písomnej informácie o zvýšení poistného rizika účtovať zvýšené poistné, alebo do jedného mesiaca odo dňa, keď sa o zmene dozvedela, poistenie vypovedať. Výpovedná lehota je osemdeň, jej uplynutím poistenie zanikne.
7. V prípade vzniku poistnej udalosti je poisťovňa poistnú zmluvu oprávnená vypovedať do jedného mesiaca odo dňa poskytnutia poistného plnenia alebo jeho zamietnutia. Výpovedná lehota je 30 dní a začína plynúť odo dňa doručenia výpovede poistenému, resp. poistníkovi na poslednú známu korešpondenčnú adresu. Poistenie zanikne uplynutím výpovednej lehoty.
8. Poistenie zanikne aj zmenou osoby vlastníka hnutelnej alebo nehnuteľnej veci. Poistenie zanikne aj zmenou správy veci alebo užívania veci.
9. Pri poistení veci, ktorá bola v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, ktoré zaniklo smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho toho z manželov, ktorý uzavrel poistnú zmluvu o poistení veci, patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vstúpi do poistenia na jeho miesto ten z manželov, ktorý je naďalej vlastníkom alebo spoluvlastníkom poistenej veci. To isté platí aj o poistenom súbore vecí.
10. Ak zaniklo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov inak, ako je uvedené v ods. 11, poistenie zanikne uplynutím poistného obdobia, za ktoré bolo zaplatené poistné.
11. Ďalšie dôvody zániku poistenia dané všeobecne záväznými právnymi predpismi nie sú ustanoveniami tohto článku dotknuté.
4. Poistenie cudzích vecí prevzatých pri poskytovaní služby, alebo ktoré poistený prevzal na základe zmluvy o skladovaní, uložení, úschove vecí alebo zmluvy o vykonaní opráv alebo iných prácach a výkonoch, sa dojednáva na časovú hodnotu.
5. Celková poistná suma pre poistenie súboru alebo výberu vecí uvedená v poistnej zmluve je súčtom poistných súm jednotlivých vecí, ktoré tvoria poistený súbor alebo výber. Poistná suma jednotlivé poistenej veci je hornou hranicou poistného plnenia za jednu poistnú udalosť pre túto vec.
6. Poistná suma uvedená v poistnej zmluve je hornou hranicou poistného plnenia poisťovateľa pre jednu a všetky poistné udalosti počas jedného poistného obdobia, pokiaľ nie je v poistnej zmluve uvedené inak.
7. Za stanovenie poistnej sumy je zodpovedný poistník resp. poistený.
8. Ak dôjde v priebehu trvania poistenia k zvýšeniu poistnej hodnoty v dôsledku nárastu cenového indexu, poisťovňa upraví k výročnému dátumu poistnej zmluvy poistnú sumu i poistné o násobok tohto indexu, pokiaľ je to v poistnej zmluve dojednané.
9. Ak poistený nesúhlasí s úpravou poistnej sumy i poistného podľa predchádzajúceho ods. tohto článku, môže na písomnú žiadosť dojednať pokračovanie poistenia bez indexácie. Táto žiadosť musí byť poisťovní doručená štyri týždne pred výročným dátumom poistnej zmluvy. Inak poisťovňa odmietnutie indexácie neakceptuje.
10. Ak v čase vzniku poistnej udalosti bolo dojednané poistenie bez indexácie poistných súm i poistného, poisťovňa zníži poistné plnenie v pomere dojednanej poistnej sumy k poistnej hodnote zohľadňujúcej indexáciu k dátumu vzniku poistnej udalosti.
11. Pokiaľ bola poistná zmluva dojednaná bez indexácie alebo ak v priebehu poistenia dojednaného s indexáciou poistnej sumy i poistného bola indexácia na žiadosť klienta zrušená, je možné na písomnú žiadosť klienta dojednať indexáciu poistných súm i poistného od najbližšieho výročného dátumu poistnej zmluvy. Táto žiadosť musí byť poisťovní doručená štyri týždne pred výročným dátumom poistnej zmluvy. V tomto prípade poisťovňa pri indexácii poistných súm i poistného zohľadní všetky indexy od dátumu dojednania poistenia alebo dátumu realizácie poslednej indexácie. Pokiaľ takto indexované poistné sumy v čase vzniku poistnej udalosti napriek tomu nezodpovedajú poistnej hodnote poisťovanej veci, má poisťovňa právo uplatniť podpoistenie v zmysle čl. 14 týchto VPP MP 106-3.

ČLÁNOK 8 **Poistné**

ČLÁNOK 7 **Poistná hodnota, poistná suma, indexácia**

1. Pri uzatváraní poistenia je poistnou hodnotou veci jej hodnota v čase dojednania poistenia. Poistná hodnota veci je hodnota rozhodujúca pre stanovenie poistnej sumy.
2. Poistná hodnota môže byť stanovená ako:
- a) nová hodnota, za ktorú je možné rovnakú alebo porovnateľnú vec, slúžiacu k rovnakému účelu, rovnakého alebo porovnateľného charakteru, typu, značky, parametrov, atď., znovunadobudnúť v danom čase a na danom mieste (poistenie na novú hodnotu),
- b) časová hodnota, ktorou je nová hodnota veci znížená o sumu, zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo iného znehodnotenia (poistenie na časovú hodnotu),
- c) iná hodnota dohodnutá v poistnej zmluve (poistenie na inú hodnotu).
3. Poistná hodnota zásob je suma, ktorá zodpovedá nákladom na zakúpenie alebo výrobu zásob rovnakého druhu a kvality v danom čase a na danom mieste, pričom rozhodujúcou je vždy nižšia suma.
1. Poistné je zmluvná cena za poskytovanú poistnú ochranu a jeho výška musí byť uvedená v poistnej zmluve.
2. Poistné sa určí podľa rozsahu a obsahu poistenia a ohodnotenia rizika, a to na základe poistnej hodnoty veci alebo poistnej sumy.
3. Ak zistí ktorákoľvek zo zmluvných strán, že poistná suma prekračuje poistnú hodnotu, má právo na zníženie poistnej sumy i poistného.
4. Ak je poistník v omeškaní s platením poistného, poisťovňa má právo na úrok z omeškania v zmysle platných právnych predpisov.
5. Ak nastane poistná udalosť v čase, kedy je poistník resp. poistený v omeškaní s platením poistného, vzniká poisťovní právo odpočítať sumu zodpovedajúcu dlžnému poistnému z poistného plnenia a úroku z omeškania.
6. Ak bolo poistenie dojednané na viac rokov a z toho dôvodu bola poskytnutá zľava z poistného (dobová zľava), avšak z podnetu poistníka resp. poisteného dôjde k zrušeniu poistenia pred uplynutím dojednanej doby poistenia, môže si poisťovňa uplatňovať vrátenie poskytnutej dobovej zľavy.

ČLÁNOK 9

Povinnosti poistníka resp. poisteného

1. Okrem všetkých povinností stanovených právnymi predpismi tvoriacich právny poriadok Slovenskej republiky je poistník resp. poistený povinný:
 - a) umožniť poisťovni alebo ňou povereným osobám posúdiť rozsah poistného rizika, predložiť k nahliadnutiu projektovú, požiaro-technickú, účtovnú a inú podobnú dokumentáciu a umožniť preskúmať činnosť zariadení slúžiacich na ochranu majetku; za účelom posúdenia rozsahu poistného rizika je povinný umožniť poisťovni alebo ňou poverenej osobe vstup do poistených objektov; ďalej je povinný umožniť poisťovni overenie správnosti výpočtu poistného,
 - b) odpovedať pravdivo na všetky písomné otázky poisťovne, ktoré sa týkajú dojednávaneho poistenia a majú vplyv na uzatvorenie poistnej zmluvy a ohodnotenie rizika,
 - c) oznámiť bez zbytočného odkladu poisťovni všetky zmeny poistenia (§ 793 ods. 1 Občianskeho zákonníka), najmä zmenu prevádzkovej činnosti alebo zvýšenie poistného rizika bez ohľadu na jeho druh a rozsah, a to i vtedy, ak takéto zvýšenie nastane nezávisle na jeho vôli alebo konaní,
 - d) oznámiť poisťovni zmenu poistnej hodnoty poistenej veci alebo súboru, ak došlo v čase trvania poistenia k jej zvýšeniu o viac ako 10%, ak nebolo v poistnej zmluve dojednané inak; pri nesplnení tejto povinnosti má poisťovňa právo uplatniť podpoistenie v zmysle čl. 14 týchto VPP MP 106-3,
 - e) oznámiť poisťovni, že ten istý predmet poistenia poistil v inej poisťovni proti tomu istému poistnému riziku; zároveň je povinný oznámiť poisťovni meno takej poisťovne, aj výšku poistnej sumy,
 - f) riadne sa starať o údržbu poistených vecí,
 - g) dbať, aby poistná udalosť nenastala a vykonávať primerané opatrenia na jej odvrátenie,
2. Ak nastane poistná udalosť je poistený resp. poistník okrem všetkých povinností stanovených právnymi predpismi tvoriacich právny poriadok Slovenskej republiky v zákonných ako aj podzákonných právnych normách ďalej povinný:
 - a) bezodkladne poisťovni oznámiť na Centrálny dispečing škôd (0850 111 566) vznik akejkoľvek poistnej udalosti najneskôr do 5 pracovných dní od vzniku poistnej udalosti, zároveň však najneskôr do 3 pracovných dní, odkedy sa o nej dozvedel,
 - b) vykonať všetky dostupné opatrenia smerujúce k tomu, aby sa vzniknutá škoda nezväčšovala, vykonávať primerané opatrenia na zmiernenie následkov poistnej udalosti, ktorá už nastala a podľa možnosti si k tomu vyžiadať pokyny poisťovne a postupovať v súlade s nimi,
 - c) nemeniť stav spôsobený poistnou udalosťou bez súhlasu poisťovne. To neplatí, ak bolo potrebné z dôvodov bezpečnostných, hygienických, ekologických alebo iných závažných dôvodov s opravou majetku alebo odstránením jeho zvyškov začať skôr. V týchto prípadoch je poistník resp. poistený povinný zabezpečiť dostatočné dôkazy o rozsahu a príčine poškodenia, napr. vyšetrovaním políciau alebo inými vyšetrovacími orgánmi, fotografickým alebo filmovým záznamom,
 - d) poskytnúť poisťovni dôkaz o vzniku poistnej udalosti a o rozsahu a príčine jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťovňa vyžiada (napr. doklady preukazujúce vlastníctvo alebo oprávnenú držbu poistenej veci, účtovné doklady), najmä však v prípade, že ide o právnickú osobu alebo fyzickú osobu - podnikateľa, viesť účtovnú evidenciu poistených vecí uvedených v zmluve a túto evidenciu uložiť tak, aby v prípade vzniku poistnej udalosti nemohla byť zničená, poškodená, odcudzená alebo stratená spoločne s poistenými vecami,
 - e) umožniť poisťovni vyhotoviť kópie dokladov, ktoré predložil pre zistenie okolností rozhodujúcich pre posúdenie nároku na plnenie a jeho výšku, ako aj umožniť vyšetrovanie, ktoré je na to potrebné,
 - f) oznámiť bez zbytočného odkladu políciai vznik poistnej udalosti, ak má v súvislosti s ňou dôvodné podozrenie, že

- došlo k trestnému činu a umožniť poisťovni prístup k vyšetrovaciemu spisu polícia; zároveň je povinný oznámiť políciai každú krádež alebo lúpež,
- g) zabezpečiť voči inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou a iné obdobné práva a uplatniť nárok na náhradu vzniknutej škody voči tomu, kto za škodu zodpovedá,
 - h) v prípade zničenia alebo straty vkladných alebo šekových knížiek, platobných kariet a iných podobných dokumentov, cenných papierov a cenín neodkladne začať umorovanie či iné podobné konanie,
 - i) bez zbytočného odkladu oznámiť poisťovni, že sa našla stratená alebo odcudzená vec, ktorej sa poistná udalosť týka; poistený resp. poistník je povinný vrátiť poisťovni jej plnenie po odpočítaní primeraných nákladov na opravu tejto veci, ak sú potrebné na odstránenie väd, ktoré vznikli v čase, keď bol zbavený možnosti s vecou zaobchádzať, najmenej však to, čo by obdržal pri predaji tejto veci realizovanom v súčinnosti s poisťovňou,
 - j) dodržiavať technické normy, ustanovenia VPP MP 106-3, príslušných OPP a poistnej zmluvy,
 - k) preukázať hodnotu poistnou udalosťou poškodených alebo zničených vecí (napr. obstarávacie doklady, u cenností a vecí zvláštnej hodnoty znalecký posudok).
3. Ďalšie povinnosti poistníka resp. poisteného vyplývajúce z jednotlivých druhov poistenia môžu byť bližšie upravené v OPP a poistnej zmluve.
 4. Ak poistený, resp. poistník porušil niektorú povinnosť uvedenú v ods. 1, písm. a) – c) tohto článku, je poisťovňa oprávnená poistné plnenie primerane znížiť.
 5. Ak poistený, resp. poistník porušil niektorú povinnosť uvedenú v ods. 1, písm. f), g), a v ods. 2, písm. b) tohto článku, je poisťovňa oprávnená poistné plnenie primerane znížiť.
 6. Ak poistený, resp. poistník sťažuje poisťovni vyšetrovanie škodovej udalosti porušením niektorej povinnosti uvedenej v ods. 2 písm. a), f), g), a j) tohto článku, je poisťovňa oprávnená primerane znížiť poistné plnenie.
 7. Ak poistený, resp. poistník porušil súčasne viac ako jednu z povinností uvedených v ods. 1 a 2 tohto článku, ktoré môžu mať za následok zníženie plnenia v zmysle ods. 3 až 5 tohto článku, je poisťovňa oprávnená primerane znížiť poistné plnenie.
 8. Ak poistený, resp. poistník porušil niektorú z povinností uvedených v ods. 2 písm. c), d), a e) tohto článku, je poisťovňa oprávnená poistné plnenie neposkytnúť.
 9. Ak v dôsledku porušenia niektorej z povinností v ods. 1 a 2 tohto článku vznikne poisťovni škoda alebo poisťovňa vynaloží dodatočne vynaložené náklady (napr. náklady na súdny spor), má právo na ich náhradu proti osobe, ktorá porušením povinností spôsobila vznik takej škody alebo dodatočne vynaložených nákladov.

ČLÁNOK 10

Povinnosti poisťovne

Okrem povinností stanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi je poisťovňa povinná:

- a) oznámiť poistníkovi resp. poistenému poistné podmienky týkajúce sa dojednávaneho poistenia,
- b) umožniť poistníkovi resp. poistenému nahliadnuť do spisových materiálov týkajúcich sa jeho poistnej udalosti a umožniť mu zabezpečiť si kópiu v stanovenom a vopred dohodnutom termíne,
- c) vrátiť poistníkovi resp. poistenému doklady, ktoré si vyžiada a ktoré nie sú nutnou súčasťou spisu,
- d) poskytnúť poistníkovi resp. poistenému potrebnú pomoc na uplatnenie jeho práv z poistenia,
- e) vykonať vyšetrovanie poistnej udalosti bez zbytočného odkladu; ak sa vyšetrovanie nemôže skončiť do 30 dní odo dňa, kedy sa poisťovňa o poistnej udalosti dozvedela, je poisťovňa povinná poskytnúť poistníkovi resp. poistenému na písomnú žiadosť

- f) primeraný preddavok na výplatu poistného plnenia, ak je nesporné, že došlo k poistnej udalosti, z ktorej bude plnené, zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvie pri dojednávani poistenia, jeho správe a pri likvidácii poistných udalostí; informáciu môže poskytnúť len so súhlasom poistníka resp. poisteného, alebo pokiaľ tak ustanovuje zákon.

ČLÁNOK 11 **Plnenie poisťovne**

1. Pre bližšie vymedzenie poistnej udalosti, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťovne plniť a pre bližšie vymedzenie skutočností, za ktorých táto povinnosť nevzniká, ako aj pre stanovenie rozsahu poistného plnenia, platia ustanovenia OPP pre príslušný druh poistenia.
2. Poisťovňa poskytuje plnenie v tuzemskej mene, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak. Pre prepočet cudzej meny sa použije oficiálne vyhlásený kurz Európskou centrálnou bankou ku dňu vzniku poistnej udalosti.
3. Poistná suma uvedená v poistnej zmluve je hornou hranicou poistného plnenia za jednu a všetky poistné udalosti počas jedného poistného obdobia. Ak príde poistnou udalosťou k poškodeniu alebo zničeniu:
 - a) poistenej časti budovy vo výlučnom vlastníctve poisteného, poskytne poisťovňa poistné plnenie do výšky poistnej sumy uvedenej v poistnej zmluve,
 - b) poistných spoločných častí alebo spoločných zariadení budovy v spoluvlastníctve poisteného, poisťovateľ poskytne poistné plnenie znížené v rovnakom pomere, ako je spoluvlastnícky podiel poisteného na budove.
4. Poisťovňa môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť o poskytnutí naturálneho plnenia opravou alebo výmenou veci. Pokiaľ poisťovňa rozhodla o tom, že poskytne naturálne plnenie, a poistený resp. poistník napriek tomu vec opravil alebo vymenil iným spôsobom, je poisťovňa povinná plniť len vo výške, ktorú by plnila, keby poistený resp. poistník postupoval podľa jej pokynov.
5. Ak má poistený, resp. poškodený subjekt pri oprave alebo náhrade súvisiacej s poistnou udalosťou nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), poskytne poisťovňa plnenie vo výške vyčíslennej bez DPH. V prípade, keď poistený, resp. poškodený tento nárok nemá, poskytne poisťovňa plnenie vo výške vyčíslennej vrátane DPH, avšak len za podmienky, že DPH je zahrnutá v poistnej sume poistenej veci uvedenej v poistnej zmluve.
6. Poistné plnenie pri poistení na novú hodnotu:
 - a) Ak bola poistená vec zničená, odcudzená, alebo stratená, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovňa vyplatila sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom v čase vzniku poistnej udalosti potrebným na znovunadobudnutie veci rovnakého alebo porovnateľného typu, druhu, kvality a parametrov, alebo nákladom, ktoré je potrebné vynaložiť na výrobu veci rovnakého alebo porovnateľného typu, druhu, kvality a parametrov (pričom platí nižšia zo súm), zníženú o cenu prípadných použiteľných zvyškov.
 - b) Ak bola poistená vec poškodená, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovňa vyplatila sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom v čase vzniku poistnej udalosti potrebným na opravu veci, zníženú o cenu prípadných použiteľných zvyškov nahradzovaných častí poškodenej veci.
 - c) Plnenie podľa písm. b) tohto ods. 6 nesmie prevýšiť hodnotu vypočítanú podľa písm. a) tohto ods. 6.
7. Poistné plnenie pri poistení na časovú hodnotu:
 - a) Ak bola poistená vec zničená, odcudzená, alebo stratená, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovňa vyplatila časovú hodnotu veci v čase bezprostredne pred vznikom poistnej udalosti – t.j. sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom v čase vzniku poistnej udalosti potrebným na znovunadobudnutie veci rovnakého alebo porovnateľného typu, druhu, kvality a parametrov, alebo nákladom, ktoré je potrebné vynaložiť na výrobu veci rovnakého alebo porovnateľného typu, druhu, kvality a parametrov (pričom platí nižšia zo súm), zníženú o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo iného znehodnotenia nahradzovaných častí z doby pred poistnou udalosťou. Takto stanovené plnenie nesmie presiahnuť časovú hodnotu veci v čase bezprostredne pred vznikom poistnej udalosti. Od vypočítaného plnenia sa odpočíta cena prípadných použiteľných zvyškov nahradzovaných častí.
 - b) Ak bola poistená vec poškodená, vzniká poistenému právo, aby mu poisťovňa vyplatila sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom na opravu veci, ktoré sú v čase vzniku poistnej udalosti obvyklé, zníženú o sumu zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo iného znehodnotenia nahradzovaných častí z doby pred poistnou udalosťou. Takto stanovené plnenie nesmie presiahnuť časovú hodnotu veci v čase bezprostredne pred vznikom poistnej udalosti. Od vypočítaného plnenia sa odpočíta cena prípadných použiteľných zvyškov nahradzovaných častí.
 - c) Plnenie podľa písm. b) tohto ods. 7 nesmie prevýšiť hodnotu vypočítanú podľa písm. a) tohto ods. 7.
8. Poisťovňa poskytne poistné plnenie v novej hodnote len vtedy, ak je to v poistnej zmluve dojednané a poistná suma bola stanovená ako nová hodnota.
9. Ak bola poškodená, zničená, odcudzená alebo stratená poistená vec, pre ktorú bolo dojednané poistenie na novú hodnotu a jej opotrebenie alebo iné znehodnotenie s prihliadnutím na prípadné zhodnotenie presiahlo v čase bezprostredne pred vznikom poistnej udalosti 70 %, vyplatí poisťovňa plnenie v zmysle ods. 6 tohto článku maximálne do výšky časovej hodnoty (definovanej v ods. 7 tohto článku) poistenej veci v čase bezprostredne pred vznikom poistnej udalosti.
10. V prípade, že opotrebenie alebo iné znehodnotenie poistenej veci v čase bezprostredne pred vznikom poistnej udalosti presiahlo 70 %, poisťovňa poskytne poistné plnenie minimálne vo výške 30 % z poistnej sumy, resp. poistnej hodnoty (platí nižšia zo súm) poistenej veci, znížené o hodnotu použiteľných zvyškov.
11. Ak bola zničená nehnuteľná vec, pre ktorú bolo dojednané poistenie na novú hodnotu, poisťovňa má právo vyplatiť poistné plnenie vo výške časovej hodnoty, ktorú mala nehnuteľná vec v čase bezprostredne pred vznikom poistnej udalosti, zníženú o hodnotu použiteľných zvyškov. Rozdiel medzi takto vyplateným plnením a novou hodnotou v čase vzniku poistnej udalosti je poisťovňa povinná vyplatiť len v tom prípade, že poistený resp. poistník do dvoch rokov od poistnej udalosti preukáže, že nehnuteľnú vec opravil alebo znovuzriadil, alebo že tak činí. Ustanovenie ods. 10 nie je týmto ods. 11 dotknuté.
12. Ak došlo k poškodeniu poistených zásob, vyplatí poisťovňa sumu potrebnú v čase vzniku poistnej udalosti na ich opravu alebo úpravu, zníženú o cenu prípadných použiteľných zvyškov.
13. Ak došlo k zničeniu, odcudzeniu alebo strate poistených zásob, vyplatí poisťovňa sumu zodpovedajúcu nákladom na ich nové vyrobenie alebo znovuoobstaranie, pričom platí nižšia zo súm, ktoré by poistený vynaložil v čase vzniku poistnej udalosti. Od vypočítaného plnenia sa odpočíta cena prípadných použiteľných zvyškov.
14. Ak došlo k poškodeniu poistených cenností, vyplatí poisťovňa sumu potrebnú na ich opravu alebo úpravu v čase vzniku poistnej udalosti, zníženú o cenu prípadných použiteľných zvyškov.
15. Ak došlo k zničeniu, odcudzeniu alebo strate cenností, vyplatí poisťovňa sumu zodpovedajúcu nákladom na ich nové vyrobenie alebo znovuoobstaranie, pričom platí nižšia zo súm, ktoré by poistený vynaložil v čase vzniku poistnej udalosti. Od vypočítaného plnenia sa odpočíta cena prípadných použiteľných zvyškov.
16. Plnenie poisťovne podľa ods. 12 až 15 tohto článku neprevýši sumu, ktorú by poistený obdržal pri predaji zásob alebo cenností v čase bezprostredne pred vznikom poistnej udalosti.

17. Ak došlo k ukradnutiu peňazí, vzniká právo na plnenie len vtedy, ak boli ukradnuté z uzamknutej schránky v uzamknutej miestnosti a zabezpečené podľa Zmluvných dojednaní – spôsoby zabezpečenia proti odcudzeniu ZD SZ-3 a spôsobom dohodnutým v poisťnej zmluve.
18. Ak dôjde k poškodeniu, zničeniu, odcudzeniu alebo strate poistených vkladných a šekových knížiek, platobných kariet a iných podobných dokumentov a cenných papierov, vypláti poisťovňa sumu vynaloženú na ich umorenie. Ak boli uvedené veci zneužitú, vypláti poisťovňa sumu, o ktorú sa majetok poisteného týmto zneužitím zmenšil. Poisťovňa však nehradí ušlé úroky a ostatné ušlé výnosy.
19. Ak dôjde k poškodeniu, zničeniu, odcudzeniu alebo strate poistených cenín, vypláti poisťovňa sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom na ich znovuožobstanie, najviac však sumu, ktorú by poistený obdržal pri ich predaji v čase bezprostredne pred vznikom poisťnej udalosti.
20. Ak dôjde k poškodeniu, zničeniu, odcudzeniu alebo strate poistených písomností, vypláti poisťovňa sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom na ich opravu alebo znovuzriadenie, ak ich poistený vynaložil. Od tejto sumy sa odpočíta hodnota prípadných použiteľných zvyškov. Pokiaľ poistený vyššie uvedené náklady nevynaložil, vypláti poisťovňa sumu zodpovedajúcu hodnote materiálu.
21. Ak došlo k poškodeniu, zničeniu, odcudzeniu alebo strate vecí zvláštnej hodnoty, vypláti poisťovňa sumu, zodpovedajúcu nákladom na ich uvedenie do pôvodného stavu. Ak to nie je možné, vypláti poisťovňa dojednanú poistnú sumu zníženú o hodnotu prípadných použiteľných zvyškov.
22. Ak došlo k poškodeniu alebo zničeniu budov alebo stavieb, nebude sa brať do úvahy prípadná strata ich umeleckej alebo historickej hodnoty; strata umeleckej alebo historickej hodnoty sa pri určení výšky poistného plnenia nezohľadňuje.
23. Ak došlo k poškodeniu, zničeniu alebo ku strate poistených vecí tvoriacich celok (napr. súbor, zbierka), nebude sa brať do úvahy znehodnotenie celku, ale iba poškodenie, zničenie alebo strata jednotlivých poistených vecí.
24. Zvyšky poškodenej alebo zničenej poistenej veci zostávajú vo vlastníctve poisteného a ich hodnota sa odpočítava od poistného plnenia.
25. Poistné plnenie je splatné do 15 dní po skončení vyšetrenia nutného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovne plniť.
26. Ak sa poisťovňa dozvie až po poisťnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedomé, nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohla zistiť pri dojednávani poistenia a ktorá bola pre uzavretie zmluvy podstatná, je oprávnená poistné plnenie z poisťnej zmluvy odmietnuť. Odmietnutím poistného plnenia podľa tohto odseku poistenie zanikne.
27. Ak vznikla poistná udalosť na veci poistenej na inú hodnotu, bude sa poistné plnenie riadiť príslušnými ustanoveniami poisťnej zmluvy.

ČLÁNOK 12 **Poistenie na prvé riziko**

1. Pri poistení na prvé riziko sa po dohode oboch zmluvných strán dojednáva poistná suma nižšia, ako je poistná hodnota poisťovanej veci alebo súboru vecí. Tento spôsob poistenia musí byť výslovne uvedený v poisťnej zmluve.
2. Dojednaná poistná suma v poistení na prvé riziko je hornou hranicou plnenia poisťovne za jednu a všetky poistné udalosti vzniknuté v jednom poistnom období.

ČLÁNOK 13 **Spoluúčasť**

1. Poistený sa podieľa na poistnom plnení dohodnutou spoluúčasťou. Poisťovňa odpočíta výšku spoluúčasti od

celkovej výšky poistného plnenia, na ktoré vznikol nárok podľa všetkých podmienok poisťnej zmluvy bez zohľadnenia spoluúčasti. Ak celková výška poistného plnenia nepresahuje dojednanú spoluúčasť, poisťovňa poistné plnenie neposkytne.

2. Ak sa to v poisťnej zmluve dojedná, je možné použiť integrálnu spoluúčasť (tzv. franšizu). V takomto prípade platí, že ak celková výška poistného plnenia nepresahuje dojednanú franšizu, poisťovňa poistné plnenie neposkytne. Ak je poistné plnenie vyššie ako dohodnutá franšiza, poskytne poisťovňa poistné plnenie bez odpočítania výšky franšizy.
3. Ak sa to v poisťnej zmluve dohodne, je možné dojednať spoluúčasť s dvoma zložkami:
- a) s percentuálnou spoluúčasťou (počet percent z celkovej výšky škody),
- b) so stanovením minimálnej výšky spoluúčasti v tuzemskej mene.
- c) Poisťovňa potom pri každej poisťnej udalosti odpočíta z poistného plnenia spoluúčasť len podľa jedného z písm. a) alebo b) nasledovne:
- ca) poisťovňa odpočíta z poistného plnenia spoluúčasť podľa písm. a) vyjadrenú v tuzemskej mene, ak je takto vypočítaná spoluúčasť vyššia ako spoluúčasť podľa písm. b),
- cb) poisťovňa odpočíta z poistného plnenia spoluúčasť podľa písm. b), ak je vyššia ako spoluúčasť podľa písm. a) vyjadrená v tuzemskej mene.

ČLÁNOK 14 **Podpoistenie**

1. Ak je v dobe poisťnej udalosti poistná suma poistenej veci nižšia ako jej poistná hodnota, upraví poisťovňa výšku poistného plnenia, na ktoré vznikol nárok podľa všetkých podmienok poisťnej zmluvy pred odpočítaním spoluúčasti, pomerom poistnej sumy k poistnej hodnote.
2. Ustanovenie ods. 1 tohto článku poisťovňa uplatní aj v prípade, že pôjde o zvláštne prípady plnenia.
3. Ustanovenie ods. 1 tohto článku sa neaplikuje pri poistení na prvé riziko v zmysle článku 12.

ČLÁNOK 15 **Zvláštne prípady plnenia**

1. Ak urobil poistený resp. poistník opatrenia, ktoré mohol vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za nutné na odvrátenie bezprostredne hrozacej poisťnej udalosti alebo na zmiernenie následkov poisťnej udalosti, poisťovňa nahradí náklady, ktoré poistený resp. poistník na takéto opatrenia vynaložil, ak boli úmerné hodnote poistenej veci alebo sume, ktorú by bola poisťovňa povinná plniť, a ak ich poistený, resp. poistník vykonal po predchádzajúcom písomnom súhlase poisťovne. Súhlas poisťovne nie je vyžadovaný v prípade, kedy poistený resp. poistník musel konať okamžite a nemal dostatok času na vyžiadanie tohto súhlasu. Súčet plnenia z poisťnej udalosti a plnenia podľa tohto ods. nesmie presiahnuť dohodnutú poistnú sumu pre poistenú vec, ktorá bola poistnou udalosťou postihnutá.
2. Pokiaľ mal poistený resp. poistník právnu povinnosť z dôvodov hygienických, bezpečnostných alebo verejného záujmu vykonať opatrenia na odpratanie zvyškov poistenej veci, ktorá bola poškodená alebo zničená poistnou udalosťou, alebo pokiaľ poistený resp. poistník vynaložil primerané náklady na demoláciu, vypratanie a odvoz sute, brániacej oprave alebo znovuzriadeniu poistenej veci postihnutej poistnou udalosťou, nahradí mu poisťovňa takto vynaložené náklady. Pokiaľ nie je v poisťnej zmluve dojednané inak, nesmie súčet plnenia z tejto poisťnej udalosti a plnenie podľa tohto ods. presiahnuť dohodnutú poistnú sumu pre poistenú vec postihnutú poistnou udalosťou.
3. Poisťovňa hradí primerané dopravné náklady súvisiace s opravou veci poškodenej poistnou udalosťou do najbližšej

vhodnej opravovne. Pokiaľ nie je dohodnuté v poisťnej zmluve inak, hradia sa tieto náklady vynaložené na dopravu vecí len na území Slovenskej republiky.

4. Poisťovňa nehradí náklady vynaložené na obvyklú údržbu alebo ošetrovanie poisťenej veci.
5. Poisťovňa nahradí celé náklady vynaložené na jej pokyn, a to i nad dohodnuté plnenie.

ČLÁNOK 16

Konanie expertov / znalcov

1. Poistený resp. poistník a poisťovňa sa v prípade nehody o výške plnenia môžu dohodnúť, že výška plnenia bude stanovená konaním expertov. Konanie expertov môže byť rozšírené i na ostatné predpoklady nárokov na plnenie.
2. Zásady konania expertov:
 - a) Každá zmluvná strana (poistený resp. poistník i poisťovňa) písomne určí jedného experta, ktorý voči nej nesmie mať žiadne záväzky a bez meškania o ňom informuje druhú stranu. Námiťku voči osobe experta možno vzniesť pred zahájením jeho činnosti.
 - b) Určení experti sa dohodnú na osobe tretieho experta, ktorý má rozhodujúci hlas v prípade nehody.
 - c) Experti určení poisteným resp. poistníkom a poisťovňou spracujú oddelene znalecký posudok o sporných otázkach.
 - d) Experti posudok odovzdajú zároveň poistenému resp. poistníkovi a poisťovni. Ak sa závery expertov od seba líšia, dá poisťovňa oba posudky expertovi s rozhodujúcim hlasom. Ten rozhodne o sporných otázkach a odovzdá svoje rozhodnutie súčasne poistovní a poistenému.
 - e) Každá strana hradí náklady svojho experta, náklady na činnosť experta s rozhodujúcim hlasom sa hradia rovnakým dielom.
3. Konaním expertov nie sú dotknuté práva a povinnosti poisťovne a poisteného resp. poistníka stanovené právnymi predpismi, poisťnými podmienkami, zmluvnými dojednaniami a poisťnou zmluvou.

ČLÁNOK 17

Výklad pojmov

Pre účely poistenia podľa týchto poisťných podmienok platí nasledujúci výklad pojmov:

1. **Poistník** je právnická alebo fyzická osoba, ktorá s poisťovňou uzavrela poisťnú zmluvu a je povinná platiť poisťné.
2. **Poistený** je právnická alebo fyzická osoba, na majetok ktorej sa poistenie vzťahuje. Poistený a poistník môžu byť totožnou osobou.
3. Ak poistený a poistník nie sú totožnou osobou, vzťahujú sa ustanovenia týchto zmluvných dojednaní týkajúce sa poistníka (resp. poisteného) aj na poisteného (resp. poistníka).
4. **Poisťné obdobie** je jeden poisťný rok.
5. **Poisťný rok** je obdobie dvanásť po sebe nasledujúcich mesiacov, ktorého začiatok pripadá na výročný deň vzniku poistenia.
6. **Súbor vecí** tvoria jednotlivé veci, ktoré majú rovnaký alebo podobný charakter, alebo sú určené k rovnakému účelu. Poistením nie všetkých takýchto, ale len vybraných vymenovaných vecí sa rozumie poistenie **výberu vecí**.
7. Za **nehnutelné veci** sa považujú budovy a ostatné stavby vrátane stavebných súčastí a príslušenstva.
8. Za **hnuteľné veci** sa považujú zásoby alebo ostatné hnuteľné veci.
9. Za **ostatné hnuteľné veci** sa nepovažujú cenné veci.

10. Za **budovy** sa považujú objekty nehnuteľného charakteru, ktoré sú prevažne uzatvorené obvodovými stenami a strešnými konštrukciami a ktoré sú určené k tomu, aby chránili ľudí alebo veci pred pôsobením vonkajších vplyvov.
11. **Stavba** je všeobecne širší technický pojem ako budova. Za **ostatné stavby** sa považujú objekty nehnuteľného charakteru, ktoré sa od budov líšia okrem iného tým, že sú spravidla nezastražené (napr. oplotenie, spevnené plochy, komunikácie, inžinierske siete).
12. **Stavbami na vodných tokoch** sú napr. mosty, priepusty, hrádze, nádrže a ďalšie stavby, ktoré tvoria konštrukciu prietokového profilu toku alebo do tohto profilu zasahujú.
13. Za **stavebné súčasti budovy alebo stavby** sa považujú veci, ktoré k nej podľa svojej povahy patria a nemôžu byť oddelené bez toho, aby sa budova alebo stavba tým neznehodnotili. Spravidla ide o veci, ktoré sú k budove alebo stavbe pevne pripojené (napr. okná, dvere, priečky, obklady, inštalácie, podlahy, maľby stien, tapety).
14. Za **príslušenstvo budovy alebo stavby** sa považujú veci, ktoré sú určené k tomu, aby boli s budovou alebo stavbou trvale užívané a sú spravidla vo vnútri alebo vonku budovy alebo stavby odmontovateľne pripojené (napr. drevené obklady stien, antény, EZS, EPS). Za príslušenstvo budovy sa nepovažujú vonkajšie prípojky, komunikácie, spevnené plochy, studne, septiky a iné stavby, či zariadenia mimo budovy.
15. Za **stavebné súčasti a príslušenstvo budov alebo stavieb** poisťované ako samostatný predmet poistenia sa považujú stavebné súčasti a príslušenstvo budovy zriadené poistníkom resp. poisteným uvedeným v poisťnej zmluve na vlastné náklady v cudzej budove.
16. **Zásoby** sú materiál, tovar, nedokončená výroba (okrem nedokončenej stavebnej výroby), polotovary, dokončené výrobky. Za zásoby sa nepovažujú cudzie veci a cenné veci.
17. Za **cenné veci** sa považujú:
 - a) peniaze,
 - b) ceniny
 - c) cennosti,
 - d) vkladné a šekové knižky, platobné karty a iné podobné dokumenty, cenné papiere,
 - e) veci zvláštnej hodnoty,
 - f) písomnosti.
18. Za **peniaze** sa považujú platné tuzemské a cudzozemské bankovky a mince.
19. Za **ceniny** sa považujú poštové známky, kolky, losy, cestovné lístky a kupóny MHD, dobíjacie kupóny do mobilných telefónov, diaľničné známky, stravovacie poukážky a pod.
20. Za **cennosti** sa považujú drahé kovy, perly, drahokamy a predmety z nich vyrobené.
21. Za **veci zvláštnej hodnoty** sa považujú:
 - a) veci umeleckej hodnoty (obrazy, grafické a sochárske diela, výrobky zo skla, keramiky a porcelánu, ručne viazané koberce, gobelíny a pod.), ktorých hodnota nie je daná iba výrobnými nákladmi, ale aj umeleckou kvalitou a autorom diela,
 - b) veci historickej hodnoty, t.j. veci, ktorých hodnota je daná tým, že majú vzťah k histórii, historickej osobe či udalosti, a pod.,
 - c) starožitnosti, t.j. veci spravidla staršie ako 100 rokov, ktoré majú tiež umeleckú hodnotu, prípadne hodnotu unikátu,
 - d) zbierky,
 - e) vzorky, názorné modely, prototypy a nepredajné predmety na výstavu.
22. Za **písomnosti** sa považujú:
 - a) písomnosti, plány, obchodné knihy a podobná dokumentácia, kartotéky a výkresy,
 - b) nosiče dát a záznamy na nich uložené.

23. **Poistné riziko** sú možné príčiny vzniku škody, ktoré sú upravené v osobitných poisťných podmienkach, zmluvných dojednaniach alebo poistnej zmluve.
24. **Zvýšenie poistného rizika** je zmena okolností a podmienok, ktoré majú vplyv na poistenú vec, pričom tieto zmeny zvyšujú pravdepodobnosť vzniku poistnej udalosti.
25. **Náhodná udalosť** je udalosť, o ktorej sa dá predpokladať, že v priebehu trvania poistenia môže nastať, nevie sa však s istotou určiť, kedy nastane alebo či vôbec nastane. Za náhodnú udalosť sa nepovažujú udalosti, ktoré nastávajú opakovane a z rovnakej príčiny – tzv. sériové škody.
26. **Poistnou udalosťou** sa rozumie náhodná udalosť, ktorá nastane počas trvania poistenia a ktorá má za následok poškodenie alebo zničenie poistenej veci, za ktoré je poisťovňa povinná poskytnúť poistné plnenie, t.j. nastane v dôsledku poistného rizika.
27. **Riadne využívaný predmet** poistenia je taký, na ktorom sa vykonávajú prevádzkové a bezpečnostné skúšky, pravidelné obhliadky a revízie, opravy, čiže na ktorých sa odstraňujú závady a poruchy, zapríčinené bežnou prevádzkou a prirodzeným opotrebovaním.
28. **Škoda** je fyzické poškodenie alebo zničenie poistenej veci, resp. majetková ujma poškodeného, ktorú možno objektívne vyjadriť v peniazoch.
29. **Škoda spôsobená úmyselne** je škoda, ktorá bola spôsobená úmyselným konaním alebo úmyselným opomenutím, ak škodca vedel, že môže spôsobiť škodlivý následok a chcel ho spôsobiť, alebo vedel, že škodlivý následok môže spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený. Pri dodávkach vecí (výrobkov) alebo pri dodávkach prác je škoda spôsobená úmyselne tiež vtedy, keď poistený vedel alebo mohol vedieť o vadách veci (výrobku) alebo práce.
30. **Poškodenie veci** je zmena stavu veci, ktorú objektívne je možné odstrániť opravou, pričom náklady na túto opravu neprevýšia sumu zodpovedajúcu nákladom na znovuzriadenie rovnakej alebo porovnateľnej veci, alebo taká zmena stavu veci, ktorú objektívne opravou nie je možné odstrániť, avšak vec je možné naďalej používať na pôvodný účel.
31. **Zničením veci** je zmena stavu veci, kedy vec nie je možné ďalej používať na pôvodný účel a pôvodný účel nie je možné prinavrátiť. Za zničenú sa považuje aj vec, u ktorej by náklady na opravu presiahli sumu zodpovedajúcu nákladom na znovunadobudnutie rovnakej alebo porovnateľnej veci (totálna škoda).
32. **Stratou veci** sa rozumie stav, keď poistený nezávisle na svojej vôli stratil možnosť s ňou disponovať.
33. **Primeranými nákladmi** sa rozumejú náklady, ktoré sú obvyklé v čase vzniku poistnej udalosti na danom mieste. Za primerané náklady sa nepovažujú príplatky za prácu nadčas, expresné príplatky, príplatky za letecké dodávky a pod.
34. **Čistá finančná škoda** je peňažná škoda, ktorá nie je priamym výsledkom resp. následkom fyzického poškodenia alebo zničenia majetku poisteného (t.j. škoda, ktorej nepredchádza fyzické poškodenie alebo zničenie poisteného majetku).

35. **Teroristický akt** je násilný akt, alebo hrozba násillia, alebo akt, ktorý je škodlivý ľudskému životu, na majetku alebo infraštruktúre so zámerom alebo účinkom ovplyvniť akúkoľvek vládu alebo dostať verejnosť alebo jej časť do strachu.

ČLÁNOK 18 **Záverečné ustanovenia**

- Poistník je povinný písomne oznámiť poisťovni každú zmenu svojej adresy v lehote najneskôr 15 pracovných dní. Poisťovňa zasiela písomnosti na poslednú známu adresu poisteného alebo poistníka. Písomnosť poisťovne určená poistníkovi alebo poistenému (ďalej len „adresát“) sa považuje za doručeníu dňom prevzatia písomnosti adresátom alebo dňom, kedy adresát prevzatie písomnosti odoprel. V prípade, že sa písomnosť uloží na pošte kvôli nezastihnutiu adresáta s tým, že si ju adresát v príslušnej lehote nevyzdvihol na pošte, považuje sa za doručeníu v posledný deň tejto lehoty, aj keď sa adresát o jej uložení nedozvedel, alebo dňom, kedy bola písomnosť vrátená poisťovni ako nedoručená pre zmenu adresy, ktorú poistník alebo poistený neoznámil.
- Pod dorúčením oznámenia poisťovne o zvýšení poistného podľa čl. 6 ods. 4 týchto všeobecných poisťných podmienok, sa rozumie aj zaslanie oznámenia o zvýšení poistného prostredníctvom faxu, ako aj v elektronickej podobe prostredníctvom emailu.
- Výzva podľa § 801 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a iné písomnosti sa považujú za doručené, ak ich adresát prijal, odmietol prijať alebo dňom, keď ich pošta vrátila odosielajúcej strane ako nedoručené. Poisťovňa zasiela písomnosti na poslednú známu adresu poisteného alebo poistníka.
- Poistený vyhlasuje, že v zmysle zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov dáva súhlas poisťovni, aby jeho osobné údaje, získané v súvislosti s poistnou zmluvou, spracovávala v rámci svojej činnosti v poisťovníctve po dobu nevyhnutnú pre zabezpečenie výkonu práv a povinností vyplývajúcich z poistnej zmluvy. Zároveň dáva súhlas, aby jeho osobné údaje poisťovňa poskytovala do iných štátov, pokiaľ to bude potrebné pre zabezpečenie výkonu práv a plnenie povinností z tejto poistnej zmluvy, pri poradenskej činnosti v oblasti poisťovníctva, ako aj ostatným subjektom podnikajúcim v poisťovníctve a združeniam týchto subjektov.
- Zmluvné strany si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť v poistnej zmluve dohodou odchylnu od týchto Všeobecných poisťných podmienok, ak to výslovne nie je zakázané a pokiaľ z povahy ustanovení týchto podmienok nevyplýva, že sa od nich nie je možné odchýliť.
- Poistná zmluva, ktorej prílohu tvoria tieto VPP MP 106-3, sa v otázkach účinnosti, výkladu a vykonávania riadi právnym poriadkom Slovenskej republiky. To platí aj pre poistené riziká v zahraničí.
- Tieto Všeobecné poistné podmienky pre poistenie majetku č. 106-3 boli schválené Predstavenstvom spoločnosti KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group a nadobúdajú účinnosť dňom 01.05.2013.